

Australian Government
Department of Home Affairs

Протидія іноземному втручанню в Австралії

Працюємо разом заради
безпечнішої Австралії

© Співдружність Австралії 2024 р.

За винятком герба Співдружності Австралії, всі матеріали, представлені в цій публікації, доступні за ліцензією Creative Commons Attribution 4.0 International за посиланням <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/legalcode>.

Це означає, що ця ліцензія поширюється лише на матеріали, викладені в цьому документі.

Деталі відповідних умов ліцензування доступні на вебсайті Creative Commons за посиланням <https://creativecommons.org>, а повний юридичний текст ліцензії CC BY 4.0 за посиланням <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/legalcode>.

Використання державного герба

Умови, за яких можна використовувати державний герб, детально описані на сайті Департаменту прем'єр-міністра та Кабінету Міністрів <https://www.pmc.gov.au/government/commonwealth-coat-arms>.

Зв'яжіться з нами

Запитання щодо ліцензії та будь-якого використання цього документа просимо надсилати за адресою:

Department of Home Affairs:

PO Box 25

BELCONNEN ACT 2616

Іноземне втручання є загрозою нашому способу життя

Шпигунство та іноземне втручання загрожує суверенітету, демократії, цінностям і національним інтересам Австралії - нашому способу життя.

Австралія є об'єктом витончених і наполегливих спроб іноземного втручання з боку низки країн.

Як раніше заявляв Генеральний директор Служби безпеки: "Загрози нашому способу життя є головною проблемою безпеки Австралії. Як ніколи раніше, все більше австралійців стають об'єктами шпигунства та іноземного втручання, виходячи з того, що виявляє, розслідує, оцінює та знешкоджує Австралійська служба безпеки та розвідки."

Неспроможність протистояти іноземному втручанню матиме негативні довгострокові наслідки для Австралії.

Якщо не вживати заходів, ця проблема й надалі підриватиме наші демократичні цінності, громадянські права, державні інституції, економічне процвітання, засоби масової інформації та єдність суспільства.

У цьому документі викладено:

- Хто перебуває в зоні найвищого ризику.
- Що робить уряд для боротьби з іноземним втручанням.
- Що окремі особи та організації можуть зробити, щоб захистити себе.

Іноземне втручання є злочином в Австралії і карається позбавленням волі на строк до 20 років відповідно до Закону Співдружності Австралії «Про Кримінальний кодекс» від 1995 року (*Criminal Code Act 1995*).

Зміст

Іноземне втручання є загрозою нашому способу життя.....	3
Зміст	4
Як повідомити про підозру в іноземному втручанні.....	5
Для приватних осіб та загальних повідомлень	5
Для державних та приватних підприємств Австралії, а також для дослідницьких галузей	5
Що таке іноземне втручання?	6
Об'єкти втручання іноземних урядів	6
Що таке шпигунство?	6
У чому відмінність між іноземним впливом та іноземним втручанням?	6
Хто найбільше наражається на ризик іноземного втручання?	7
Громади	7
Демократичні установи	8
Вища освіта та наукові дослідження.....	9
Промисловість	10
Засоби масової інформації та комунікації	11
Що ви можете зробити, щоб зменшити ризик іноземного втручання?	12
Приватні особи.....	12
Уряд та промисловість	13
Що робить уряд для протидії іноземному втручання?.....	15
Законодавство	15
Додаткові заходи	16

Як повідомити про підозру в іноземному втручанні

В екстрених випадках телефонуйте 000

Для приватних осіб та загальних повідомлень

Гаряча лінія з питань національної безпеки (National Security Hotline)

- Телефонуйте: 1800 1234 00 (Поза межами Австралії: (+61) 1300 1234 01)
- Електронна пошта: hotline@nationalsecurity.gov.au

Повідомлення на Гарячу лінію з питань національної безпеки можуть бути зроблені анонімно і передаються на розгляд відповідним правоохоронним та силовим органам.

Для державних та приватних підприємств Австралії, а також для дослідницьких галузей

Портал інцидентів, загроз або спостережень, що підлягають обов'язковому повідомленню (Notifiable Incidents Threats or Reportable Observations, NITRO)

- Захищений вебпортал: [Home | NITRO \(asio.gov.au\)](https://home.nitro.asio.gov.au)

NITRO - це захищений інтернет-портал, створений для австралійських компаній та науково-дослідних установ, які можуть повідомляти про підозрілу діяльність та будь-які випадки залякування, переслідування, примусу чи погроз.

Що таке іноземне втручання?

Іноземне втручання - це діяльність, яка здійснюється іноземною державою, від її імені, спрямовується чи субсидується нею або здійснюється в активній співпраці з нею, а також включає в себе будь-яку з наступних дій:

- загрозу для особи, або
- є таємною чи оманливою і завдає шкоди інтересам Австралії.

Об'єкти втручання іноземних урядів

- Особи, які можуть бути вразливими до корупції чи примусу, або яких можуть ошукати й змусити діяти в інтересах іноземного уряду.
- Інфраструктура та установи, які можна контролювати, до яких можна отримати доступ або порушити їхню діяльність.
- Інформація, яку можна вкрати, сфальсифікувати або вигадати.

Що таке шпигунство?

- Шпигунство - це крадіжка інформації особою, яка діє від імені іноземної держави або має намір надати інформацію іноземній державі, що прагне отримати перевагу над Австралією.

У чому відмінність між іноземним впливом та іноземним втручанням?

Важливо розрізняти іноземне втручання та іноземний вплив.

- Усі уряди, в тому числі й уряд Австралії, намагаються впливати на важливі для них питання.
- Іноземний вплив - це діяльність, яка є відкритою, прозорою та поважає наш народ, суспільство та демократичні системи.
- Іноземний вплив може включати дипломатичну діяльність, політичне лобіювання, комунікаційну діяльність, фінансування та культурну дипломатію.

Коли така діяльність здійснюється відкрито і прозоро, вона не є іноземним втручанням.

Хто найбільше наражається на ризик іноземного втручання?

Іноземні уряди здійснюють вплив на різні частини австралійського суспільства різними способами.

Громади

Хоча загроза іноземного втручання стосується всієї австралійської спільноти, члени наших діаспорних громад часто піддаються більшому ризику з боку іноземних урядів, які прагнуть їх репресувати.

Іноземне втручання в життя громади може набувати різних форм, зокрема:

- Залякування, фізичне або електронне спостереження, викрадення або напад на осіб, яких іноземний уряд вважає дисидентами.
- Втручання у демократичні процеси та підлив соціальних зв'язків.
- Інформаційні операції в Інтернеті, які намагаються дискредитувати або принизити окрему особу чи групу осіб.
- Примушування осіб просувати економічні або політичні інтереси іноземного уряду шляхом погроз їхнім родичам або знайомим за кордоном.
- Примушування членів нашої спільноти покинути Австралію і повернутися в країну походження в обхід узгоджених процедур екстрадиції.

Іноземне втручання може мати наступні наслідки для громад.

- Члени громади не можуть вільно брати участь у публічних дебатах.
- Члени громади піддають себе самоцензурі та відчувають відчуження від ширшої громади

Наприклад: Залякування протестувальників

Джессі бере участь у законному протесті в австралійському місті, присвяченому політичному питанню в іншій країні.

Джессі помічає, що хтось фотографує і знімає на відео протестувальників. Після участі в акції протесту Джессі починають переслідувати в Інтернеті. Місцева влада допитує сім'ю Джессі в іншій країні і погрожує завдати їм серйозної шкоди через діяльність Джессі в Австралії. Джессі вдається до самоцензури своєї поведінки і висловлювань, через страх подальших переслідувань, що обмежує її свободу вираження поглядів і участь у житті австралійської спільноти.

Демократичні установи

Іноземне втручання може підірвати відданість австралійців демократичним цінностям і знизити довіру громадськості до цілісності нашої демократії. У всьому світі іноземні уряди намагаються підірвати демократію шляхом виборчого, політичного та бюрократичного втручання, використовуючи такі методи, як:

- Намагання вплинути на результат виборів на користь кандидата або політичної партії, чия політика є більш вигідною для іноземного уряду.
- Намагання таємно впливати, примушувати або корумпувати політичних кандидатів, співробітників політичних штабів або державних службовців з метою служіння іноземним інтересам, а не інтересам Австралії.
- Поширення дезінформації з метою зниження довіри виборців до чесності виборчих процесів і демократичного правління.

Наприклад: Втручання в політику Австралії

Іноземна держава таємно наказує члену австралійської громади пожертвувати кошти на політичну кампанію австралійського політика. Після цього цей австралійський політик починає прихильно ставитися до члена громади і на прохання цієї особи погоджується зайняти певну позицію в питанні, вигідному іноземній державі. Член громади не каже австралійському політику, що іноземна влада наказала йому діяти таким чином.

У цьому прикладі і іноземна держава, і член громади вчинили акт іноземного втручання, але не політик, який не усвідомлює прихованого втручання іноземної держави.

Вища освіта та наукові дослідження

Іноземне втручання може підірвати академічні свободи в австралійських університетах та інших освітніх установах. Іноземні уряди можуть намагатися вербувати науковців з метою змінити напрямки їхніх досліджень або намагатися вкрати інтелектуальну власність для отримання військової чи комерційної вигоди. Іноземні уряди можуть намагатися приховано формувати навчальні програми університетів відповідно до своїх інтересів, а також контролювати і залякувати іноземних студентів.

Це може виглядати наступним чином:

- Використання економічного тиску для примусу університетів до підписання не вигідних угод, які надають права інтелектуальної власності та економічні вигоди майже виключно іноземним державам.
- Спроби вплинути на академічну свободу досліджень, мову дискурсу, теми досліджень або зміст курсів, щоб привести їх у відповідність з іноземними інтересами.
- Намагання придушити свободу слова та самовираження в університетському містечку, коли погляди не збігаються з позицією іноземного уряду.

Наприклад: Університети та наукові дослідження

Науковець, який проводить дослідження в галузі оборонних технологій, відвідує конференцію в іншій країні, причому організатори покривають усі витрати. Організатори використали конференцію для вербування. Після завершення конференції науковець повертається до Австралії і починає надавати інформацію про пріоритети національної безпеки і оборони Австралії учасникам конференції, які проживають в іншій країні. Це призводить до ослаблення національної безпеки Австралії.

Промисловість

Іноземне втручання може обмежити можливості та прибутковість австралійського бізнесу, негативно вплинути на наше

економічне процвітання, обороноздатність і довіру до нас з боку друзів і союзників. Технології, критично важливі корисні копалини та об'єкти критичної інфраструктури - все це сфери, які цікавлять іноземні уряди.

Для підриву промисловості використовуються наступні методи:

- Спільні підприємства та співпраця, у яких навмисно приховуються приналежність або наміри міжнародного партнера.
- Використання ділових домовленостей для придбання австралійських досліджень і технологій задля комерційної та військової вигоди інших країн.
- Маніпулювання ринками та ланцюгами постачання, щоб завдати шкоди австралійській промисловості та конкурентоспроможності у важливих галузях економіки.

Наприклад: Спільні партнерства в галузях промисловості

Австралійська компанія створила спільне підприємство з іноземним державним підприємством. Це іноземне державне підприємство має тісні зв'язки зі спецслужбами іноземної держави. Це підприємство вкладає значний капітал у проєкт і організує програму стажування в австралійській компанії. Австралійська компанія знала про потенційні ризики для національної безпеки, але все одно підписала угоду з комерційних міркувань. Згодом спільне підприємство наразило компанію на іноземне втручання та шпигунство.

Засоби масової інформації та комунікації

Сильні демократії характеризуються наявністю достовірної інформації, свободою вираження поглядів та незалежними засобами масової інформації. Іноземне втручання в засоби масової інформації може підірвати здатність австралійців ухвалювати добре поінформовані політичні, соціальні та економічні рішення, а також посилити напруженість у суспільстві, підриваючи нашу соціальну єдність.

Це може виглядати наступним чином:

- Просування наративів та поширення дезінформації, які слугують інтересам іноземного уряду та підривають демократичні цінності.
- Вербування журналістів та інших працівників засобів масової інформації з метою контролювати інформацію, яку вони поширюють серед громадськості.
- Спроби обмежити або контролювати критичні погляди, висловлені в австралійських засобах масової інформації, в тому числі шляхом цензури контенту або переслідування і дискредитації журналістів, активістів чи політиків.

Наприклад: Підriv вільного висвітлення подій у засобах масової інформації

На редакторів газети чиниться тиск з боку правління, яке вимагає обмежити висвітлення певного політичного питання. Редакція не знає, що деякі члени правління мають приховані зв'язки з іноземним урядом і намагаються зменшити негативне висвітлення цього політичного питання, щоб узгодити позицію з іноземним урядом. Таке викривлене висвітлення подій поступово починає підривати обізнаність громадськості з політичним питанням та її довіру до цього видання та австралійських засобів масової інформації.

Що ви можете зробити, щоб зменшити ризик іноземного втручання?

Ми всі несемо відповідальність за протидію іноземному втручання. Ми повинні усвідомлювати цю загрозу. Підвищення нашої колективної стійкості до іноземного втручання є спільною відповідальністю.

Уряд Австралії працює з окремими особами та секторами над впровадженням заходів щодо зменшення наслідків та реагування на акти іноземного втручання.

Приватні особи

- Якщо ви відчуваєте загрозу або небезпеку будь-якого характеру, зверніться до поліції:
 - зателефонуйте 000 у разі безпосередньої загрози; або
 - зателефонуйте 13 14 44 у разі нетермінових загроз.
- Якщо ви вважаєте, що стали об'єктом іноземного втручання, повідомте про це на Гарячу лінію з питань національної безпеки [\[Australian National Security\]](#). Повідомлення може бути анонімним.
- Не всі, кого ви зустрічаєте в Інтернеті, є тими, за кого себе видають. Перш ніж ділитися інформацією або укласти угоди з новими партнерами, ретельно обміркуйте інформацію про особу та мотиви інших осіб, а також про потенційні ризики [\[Think before you link | ASIO\]](#).
- Дотримуйтеся кібербезпеки [\[Protect yourself | Cyber.gov.au\]](#).
- Дізнайтеся, як виявляти фейкові новини та дезінформацію, зв'язуючись з надійними засобами масової інформації. Критично ставтеся до інформації в соціальних мережах і перевіряйте її упередженість.
- У виборчому контексті: зупиніться і обміркуйте, [\[stop-and-consider-external-flyer.pdf \(aec.gov.au\)\]](#): чи надійним є джерело інформації? Коли її було опубліковано? Чи не є це шахрайством?
- Повідомляйте про серйозні зловживання в Інтернеті Уповноваженому з питань електронної безпеки за посиланням: <https://esafety.gov.au/report>.
- Якщо у вас є занепокоєння щодо неналежної поведінки дипломатичних або консульських посадових осіб в Австралії, повідомляйте про це до Протокольного відділу Міністерства закордонних справ і торгівлі за посиланням Protocol.branch@dfat.gov.au.
- Якщо вас просять здійснювати діяльність від імені іноземного уряду, іноземної політичної організації або пов'язаної з іноземним урядом юридичної чи фізичної особи, подумайте, чи потрібно вам реєструвати свою діяльність відповідно до Схеми прозорості іноземного впливу (Foreign Influence Transparency Scheme) [\[Foreign Influence Transparency Scheme | Attorney-General's Department\]](#).
- Іноземне втручання може вплинути на ваше психічне здоров'я та добробут. Наступні служби підтримки є безкоштовними, доступними цілодобово, конфіденційними та пропонують професійні консультації.
 - Lifeline: 13 11 14
 - Beyond Blue: 1300 224 636

Уряд та промисловість

Захистіть себе, свою організацію, свою репутацію та свою роботу, усвідомлюючи загрозу та проводячи належну перевірку, перш ніж вступати в нові партнерські відносини.

- Портал інцидентів, загроз або спостережень, що підлягають обов'язковому повідомленню (Notifiable Incidents Threats or Reportable Observations, NITRO) - це ще один механізм для повідомлень. Це захищений інтернет-портал, створений для осіб, які не мають допуску до державної таємниці, щоб повідомляти про занепокоєння щодо потенційного шпигунства, іноземного втручання або інсайдерських загроз, пов'язаних з оборонним, освітнім та підприємницькими секторами Австралії.
 - Портал NITRO доступний на сайті ASIO за посиланням nitro.asio.gov.au.
- Про неналежну поведінку іноземних дипломатичних або консульських посадових осіб слід повідомляти до Протокольного відділу Міністерства закордонних справ і торгівлі за посиланням Protocol.branch@dfat.gov.au.
- Створіть і підтримуйте потужну культуру безпеки, а також розробіть політику та процедури для захисту осіб, інформації та активів від загроз безпеці [\[Protective Security Policy Framework\]](#).
- Запровадьте надійні засоби контролю за кібербезпекою.
 - Повідомляйте про інциденти в Австралійський центр кібербезпеки (ACSC) [\[Report and recover | Cyber.gov.au\]](#).
 - Зареєструйтеся, щоб стати партнером ACSC [\[Australian Signals Directorate's Cyber Security Partnership Program | Cyber.gov.au\]](#).
- Враховуйте ризики загрози з боку інсайдерів та впроваджуйте заходи, що ґрунтуються на оцінці ризиків, такі як скринінг персоналу, схеми конфлікту інтересів, перевірка кваліфікації, аудит, а також системи протидії шахрайству та дотримання етичних норм [\[Countering the Insider Threat: A guide for Australian Government\]](#).
- Перевірте, чи країна походження компанії, фізичної особи або організації не є визначеною, як іноземна держава з особливим статусом, або внесеною до списку країн з високим рівнем ризику за класифікацією Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF) [\[Home \(fatf-gafi.org\)\]](#).
- Усвідомлюйте механізми інтелектуальної власності (ІВ) або досліджень і розробок, які діятимуть в будь-якій угоді, інвестиції або партнерстві. Майте план захисту ІВ, в тому числі від крадіжки або ненавмисного шкідливого використання [\[Secure your success | ASIO\]](#).
- Потенційним партнерам, членам правління, директорам або інвесторам варто звернути увагу на наступне.
 - Перевірте, чи не включені компанія, особа або організація до Зведеного списку Департаменту закордонних справ і торгівлі Австралії, який містить перелік фізичних та юридичних осіб, на яких поширюється санкційний режим Австралії [\[Consolidated List | Australian Government Department of Foreign Affairs and Trade \(dfat.gov.au\)\]](#).
 - Ознайомтеся з реєстром Схеми прозорості іноземного впливу (Foreign Influence Transparency Scheme) [\[Transparency Register - Transparency Register \(ag.gov.au\)\]](#), щоб отримати інформацію про те, які відносини можуть бути у фізичної особи чи організації з іноземними урядами, іноземними політичними організаціями та фізичними чи юридичними особами, пов'язаними з іноземними урядами.
 - Переконайтеся, що компанія або організація зареєстрована належним чином. На місцевому рівні це можна підтвердити через Бізнес-реєстр Австралії [\[ABN Lookup \(business.gov.au\)\]](#) та Австралійську комісію з цінних паперів та інвестицій [\[Search ASIC's Registers | ASIC\]](#).
 - При розгляді можливості вступу в ділові відносини, підтверджуйте структуру компанії та акціонерного капіталу, структуру власників та негласних партнерів.

- Враховуйте, який доступ до інформації, систем і технологій вимагається або буде надаватися в рамках ділових відносин, і передбачте ефективні умови розірвання угод.
- Проаналізуйте, чи є правовий режим країни походження компанії або організації справедливим і рівноправним, а також чи дозволяє цей правовий режим законний доступ до інформації та даних державним органам і спецслужбам.

Що робить уряд для протидії іноземному втручанню?

Уряд Австралії запровадив законодавство та інші заходи для реагування на ризики, пов'язані з іноземним втручанням, і захисту національних інтересів Австралії.

Законодавство

Уряд Австралії має міцну правову базу для криміналізації актів іноземного втручання. Закон «Про Кримінальний кодекс» від 1995 року (Кримінальний кодекс) встановлює кримінальну відповідальність за таємну, оманливу або загрозову діяльність осіб, які мають намір:

- впливати на демократичні системи та процеси Австралії;
- впливати на здійснення демократичних або політичних прав чи обов'язків;
- підтримувати розвідувальну діяльність іноземного уряду; або
- завдати шкоди національній безпеці Австралії.

Згідно з Кримінальним кодексом, іноземне втручання карається позбавленням волі на строк до 20 років.

Схема іноземних угод (Foreign Arrangements Scheme) гарантує, що угоди між державними університетами, урядами штатів і територій та іноземними суб'єктами не завдають шкоди зовнішнім відносинам Австралії та відповідають її зовнішній політиці. Для отримання додаткової інформації перейдіть за посиланням [Foreign Arrangements](#).

Схема прозорості іноземного впливу (Foreign Influence Transparency Scheme), встановлена *Законом про схему прозорості іноземного впливу від 2018 року*, вимагає, щоб фізичні та юридичні особи реєстрували певні види діяльності, які здійснюються в Австралії від імені іноземного засновника. Це дає громадськості змогу побачити природу, рівень і масштаби іноземного впливу на уряд і політику Австралії. Для отримання додаткової інформації перейдіть за посиланням [FITS webpage](#).

Схема іноземних інвестицій (the Foreign Investment Framework) розглядає пропозиції іноземних суб'єктів щодо інвестування в Австралію, які перевищують певні порогові значення, щоб переконатися, що іноземні інвестиції не суперечать національним інтересам Австралії. Для отримання додаткової інформації перейдіть за посиланням www.foreigninvestment.gov.au.

Схема візового скринінгу для захисту критичних технологій Австралії (the Protecting Australia's Critical Technology (PACT) Visa Screening Framework) забезпечує посилену перевірку заявників на отримання віз, які бажають навчатися в галузях, пов'язаних з критичними технологіями, захищаючи австралійські установи від небажаної передачі критичних технологій.

Закон про безпеку критичної інфраструктури від 2018 року окреслює юридичні зобов'язання для тих, хто володіє, експлуатує об'єкти критичної інфраструктури або має безпосередні інтереси в них.

Додаткові заходи

Робоча група з протидії іноземному втручанню (CFI)

Робоча група CFI, яку очолюють Австралійська служба безпеки і розвідки та Федеральна поліція Австралії, керує оперативним реагуванням Австралії на шпигунство та іноземне втручання і працює над виявленням, оцінкою, розслідуванням, припиненням і, де це можливо, судовим переслідуванням актів іноземного втручання.

Координаційний центр протидії іноземному втручанню (CFICC)

В межах Міністерства внутрішніх справ, CFICC підтримує Національного координатора з питань протидії іноземному втручанню для координації зусиль всього уряду в протидії іноземному втручанню та забезпечення лідерства у політиці та інформаційно-пропагандистській діяльності у сфері протидії іноземному втручанню разом з іншими відомствами.

Робоча група з протидії іноземному втручанню в університетах (UFIT)

UFIT об'єднує університетський сектор та австралійські урядові установи для спільної роботи над подоланням загрози іноземного втручання у сферу вищої освіти.

Робоча група з протидії іноземному втручанню у сферу технологій (TechFIT)

TechFIT об'єднує технологічний сектор та урядові установи Австралії для спільної роботи над подоланням загрози іноземного втручання у критично важливі технологічні сектори.

Робоча група із забезпечення дотримання принципів доброчесності на виборах (EIAT)

EIAT надає інформацію та консультації Австралійському виборчому уповноваженому з питань, які можуть вплинути на цілісність федеральних виборів в Австралії, в тому числі через реальну або уявну загрозу іноземного втручання. Для отримання додаткової інформації перейдіть за посиланням [Electoral Integrity Assurance Taskforce webpage](#).

Ініціативи з медіа / цифрової грамотності

Уряд Австралії підтримує програми з розвитку цифрової грамотності, підтримки суспільної журналістики та захисту різноманітності засобів масової інформації.